

ÖĞRENCİ KİTABI

6. sınıf Fen Bilimleri

1. Dönem 1. Yazılı Sınavı • Hazırlık ve Prova • 2026-2027

Okul geneli ortak yazılı sınava hazırlık

ChatGPT Image ile üretilmiş kurgu sahne • Ölçekli çizim veya gerçek olay belgesi değildir.

Düşün. Gerekçelendir. Yeniden dene.

BU KİTAPTA

9 tam yazılı provası • 3 kolay + 3 orta + 3 zor • konu anlatımı ve hap bilgiler • karma çalışma sayfaları • çözüm ve üretim alanları

Her prova 100 puandır. Öğrenci yanıtları ve ayrıntılı çözümler ayrı kitaplarda tutulmuştur.

Adı soyadı: _____ Sınıfı: _____

KAPSAM VE KULLANIM

Çalışma yolun

KAPSAM

TYMM / geçiş programı. ÖDSGM 2026–2027 1. dönem 1. yazılı konu-soru dağılım tablosundaki Senaryo 1 temel alınmıştır. Okulunun ilan ettiği senaryo farklı olabilir.

Bu sınıf ve ders, 2026–2027 OYSS okul geneli ortak yazılı uygulaması kapsamındadır. Sorular UzemGO tarafından hazırlanmıştır; OYSS havuzundan alınmamıştır. Okulun seçtiği senaryo ayrıca kontrol edilmelidir.

1. Konu anlatımını oku; hap bilgiyi kendi cümlele açıkla.
2. Çalışma sayfalarını çöz ve yanlış düşünceyi düzelt.
3. K1–K3, O1–O3, Z1–Z3 provalarını sırasıyla uygula.
4. Öğretmen kitabındaki açıklama ve puan ölçütleriyle kontrol et.

Kolay/orta/zor sınıflaması amaçlanan düşünme yükünü belirtir; öğrenci pilotuyla ölçülmüş güçlük değildir. Bazı derslerde aynı bağlam farklı sorularla yeniden ele alınır. Formlar eşdeğerliği kanıtlanmış paralel testler değildir.

Öğrenme hedefleri

FB.6.1.1 • FB.6.1.1. Güneş sistemindeki gezegenleri niteliklerine göre sınıflandırabilme [2 soru]

FB.6.1.3 • FB.6.1.3. Güneş ve Ay tutulması ile ilgili bilimsel çıkarım yapabilme [1 soru]

FB.6.2.1 • FB.6.2.1. Bir cisme etki eden aynı doğrultudaki kuvvetler arasındaki ilişkileri açıklayarak bileşke kuvveti yapılandırabilme [2 soru]

FB.6.2.2 • FB.6.2.2. Dengelenmiş ve dengelenmemiş kuvvetlerin etkisi altındaki bir cismin hareketine yönelik deney yapabilme [1 soru]

FB.6.2.3 • FB.6.2.3. Sürat ve hız kavramlarını karşılaştırabilme [1 soru]

FB.6.3.1 • FB.6.3.1. Eşeyli ve eşeysiz üremeyi karşılaştırabilme [1 soru]

Kaynak: https://cdn.eba.gov.tr/yardimcikaynaklar/2026/09/KSDT/fen3_2.xlsx

Bu çalışma resmî sınav, OYSS sorusu veya MEB onaylı yayın değildir. Hazırlık etkinliklerindeki çoktan seçmeli ve eşleştirmeli görevler, tam yazılı formunun 100 puanına dahil değildir.

KONU ANLATIMI

Önce kavramı kur

01 / Güneş sistemi ve tutulmalar

Güneş'ten sıra Merkür, Venüs, Dünya, Mars, Jüpiter, Satürn, Uranüs, Neptün'dür. Güneş tutulmasında Ay; Ay tutulmasında Dünya aradadır. Yörünge eğikliği her ay tutulma olmasını engeller.

HAP BİLGİ

Modelin uzaklık ve büyüklük ölçeğini ayrı kontrol et.

Sık hata: Gezegenlerin kendi ışığını ürettiğini sanma.

02 / Kuvvet ve hareket

Aynı yönlü kuvvetler toplanır; zıt yönlülerde fark alınır. Net kuvvet sıfırsa durma veya sabit hızlı hareket mümkündür. Sürat yol/zaman; hız yer değiştirme/zamandır.

HAP BİLGİ

Dengeleyici bileşkenin tersidir.

Sık hata: Sıfır net kuvveti hiç kuvvet olmaması sanma.

03 / Üreme

Eşeysiz üremede gamet birleşmesi yoktur. Eşeyli üremede döllenme gerçekleşir; genetik çeşitliliğe katkı vardır. Bitkiler her iki yolla da çoğalabilir.

HAP BİLGİ

Üreme türünü mekanizmaya göre belirle.

Sık hata: Her benzer yavrunun kesin eşeysiz oluştuğunu söyleme.

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEK

Bir soruyu düşünerek çöz

Modelde Güneş, Dünya ve Ay aynı doğrultuda; Dünya ortadadır. Hangi olay için gerekli dizilim verilmiştir?

SONUÇ

Ay tutulması

Dünya'nın gölgesi Ay üzerine düşebilir. Dizilim Ay tutulmasına uygundur; yörünge düzlemleri nedeniyle her dolunayda tutulma olmaz.

KENDİ KONTROLÜN

Verilenler ne? Hangi kavramı kullandım? Varsayımım ne? Sonucumu işlem, metin veya gözlemlerle destekledim mi?

Örneği kapat. Aynı açıklamayı kendi sözcüklerinle yaz.

ÇALIŞMA SAYFASI 1

Seç ve gerekçelendir

Bu bölüm öğretim amaçlıdır; tam prova puanına dahil değildir.

1 / Modelde Güneş, Dünya ve Ay aynı doğrultuda; Dünya ortadadır. Hangi olay için gerekli dizilim verilmiştir?

- A) Dünya'nın dönmesinin durması
- B) Ay tutulması
- C) Güneş tutulması
- D) Ay'ın her dolunayda tutulması

Seçiminin gerekçesi:

2 / Bir öğrenci önceki soruda şu seçeneği savunuyor: "Güneş tutulması" Bu düşüncenin hatasını açıkla; doğru düşüncüyü bir karşı örnek, işlem veya metin kanıtıyla yeniden kur.

ÇALIŞMA SAYFASI 2

Bağlantıyı kur

Aşağıdaki üç konu başlığını, açıklamalarıyla eşleştir. Bir eşleşmeyi kendi örneğinle açıkla.

1. Güneş sistemi ve tutulmalar

2. Kuvvet ve hareket

3. Üreme

A) Eşeyli üremede gamet birleşmesi yoktur. Eşeyli üremede döllenme gerçekleşir; genetik çeşitliliğe katkı vardır. Bitkiler her iki yolla da çoğalabilir.

B) Güneş'ten sıra Merkür, Venüs, Dünya, Mars, Jüpiter, Satürn, Uranüs, Neptün'dür. Güneş tutulmasında Ay; Ay tutulmasında Dünya aradadır. Yörünge eğikliği her ay tutulma olmasını engeller.

C) Aynı yönlü kuvvetler toplanır; zıt yönlülerde fark alınır. Net kuvvet sıfırda durma veya sabit hızlı hareket mümkündür. Sürat yol/zaman; hız yer değiştirme/zamandır.

Eşleştirmem ve kendi örneğim:

GÖRSEL ÇALIŞMA SAYFASI

Gör, ayır, yorumla

ChatGPT Image ile üretilmiş kurgu sahne • Ölçekli çizim veya gerçek olay belgesi değildir.

Sahnedeki iki gözlenebilir ayrıntıyı yaz. Bu ortamda dersinle ilişkili bir soru araştırmak istesen hangi sayısal ölçüm veya ek bilgiye ihtiyaç duyardın? Görselin kendisinden ölçülmüş sonuç çıkarılamayacağını bir örnekle açıkla.

1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

K1 / Düzey çalışması

8 açık uçlu soru • 100 puan • Süre: 40 dakika

Adı soyadı: _____ Sınıf/şube: _____ Tarih: _____

1. SORU • 13 PUAN

Merkür ve Dünya gezegenleri inceleniyor. Güneş'e daha yakın olanı belirle.

2. SORU • 13 PUAN

Güneş sistemi modelinde Güneş, Dünya ve Ay aynı büyüklükte çizilmiş. Modelin hangi açıdan yanıltıcı olduğunu açıkla.

3. SORU • 13 PUAN

Güneş tutulmasında Güneş, Ay ve Dünya'nın sırasını yaz ve gölgeyi açıklayın.

4. SORU • 13 PUAN

Bir kutuya 10 N doğu ve 4 N batı yönünde kuvvet etki ediyor. Bileşkeyi hesapla.

5. SORU • 12 PUAN

Bir oyuncak arabaya aynı yönde 3 N ve 5 N iki kuvvet uygulanıyor. Bileşkeyi bul.

1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

K1 / Devam

6. SORU • 12 PUAN

Duran kutuya etkiyen yatay kuvvetlerin toplamı sıfır. Hareketi hakkında ne söylenebilir?

7. SORU • 12 PUAN

Bir öğrenci düz yolda 20 m doğuya, sonra 10 m batıya toplam 5 s’de yürüyor. Toplam yolu bul.

8. SORU • 12 PUAN

Çilekte sürünücü gövdeyle oluşan yeni bitki ile tohumla oluşanı üreme türüne göre karşılaştır.

1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

K2 / Düzey çalışması

8 açık uçlu soru • 100 puan • Süre: 40 dakika

Adı soyadı: _____ Sınıf/şube: _____ Tarih: _____

1. SORU • 13 PUAN

Venüs ve Mars gezegenleri inceleniyor. İkisini karasal/dev gezegen olarak sınıflandır.

2. SORU • 13 PUAN

Asteroit ile gezegenin aynı kavram olduğunu söyleyen iddiayı değerlendir.

3. SORU • 13 PUAN

Ay tutulmasında Güneş, Dünya ve Ay'ın sırasını yaz.

4. SORU • 13 PUAN

Bir kutuya 11 N doğu ve 5 N batı yönünde kuvvet etki ediyor. Dengeleyici kuvveti bul.

5. SORU • 12 PUAN

Bir oyuncak arabaya aynı yönde 4 N ve 6 N iki kuvvet uygulanıyor. Bileşkeyi sıfırlayan kuvveti yaz.

1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

K2 / Devam

6. SORU • 12 PUAN

Sürtünmesiz ortamda sabit hızla giden cisme net kuvvet sıfır uygulanıyor. Durması gerekir mi?

7. SORU • 12 PUAN

Bir öğrenci düz yolda 24 m doğuya, sonra 12 m batıya toplam 6 s’de yürüyor. Yer değiştirmeyi bul.

8. SORU • 12 PUAN

Hidranın tomurcuklanması ile iki eşey hücresinin birleşmesi arasındaki farkı yaz.

1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

K3 / Düzey çalışması

8 açık uçlu soru • 100 puan • Süre: 40 dakika

Adı soyadı: _____ Sınıf/şube: _____ Tarih: _____

1. SORU • 13 PUAN

Jüpiter ve Satürn gezegenleri inceleniyor. Güneş'e uzaklık sıralarını yaz.

2. SORU • 13 PUAN

Halkası görülen tek gezegenin Satürn olduğu iddiasını düzelt.

3. SORU • 13 PUAN

Güneş tutulmasının hangi Ay evresinde mümkün olduğunu belirt.

4. SORU • 13 PUAN

Bir kutuya 12 N doğu ve 6 N batı yönünde kuvvet etki ediyor. Her iki kuvvet doğuya yönelse bileşkeyi bul.

5. SORU • 12 PUAN

Bir oyuncak arabaya aynı yönde 5 N ve 7 N iki kuvvet uygulanıyor. Kuvvetlerden küçük olan ters çevrilirse sonucu bul.

1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

K3 / Devam

6. SORU • 12 PUAN

Bir kutu dengelenmemiş kuvvet altında. Hızında hangi tür değişiklikler olabilir?

7. SORU • 12 PUAN

Bir öğrenci düz yolda 28 m doğuya, sonra 14 m batıya toplam 7 s’de yürüyor. Ortalama sürati hesapla.

8. SORU • 12 PUAN

Patates yumrusundan yeni bitki oluşması eşeyli midir? Gerekçelendir.

1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

01 / Düzey çalışması

8 açık uçlu soru • 100 puan • Süre: 40 dakika

Adı soyadı: _____ Sınıf/şube: _____ Tarih: _____

1. SORU • 13 PUAN

Uranüs ve Neptün gezegenleri inceleniyor. Bu iki gezegenin Dünya'dan daha dışta olup olmadığını belirt.

2. SORU • 13 PUAN

Jüpiter ile Dünya'nın katı yüzey bakımından farkını açıkla.

3. SORU • 13 PUAN

Ay tutulmasının hangi evrede mümkün olduğunu belirt.

4. SORU • 13 PUAN

Bir kutuya 13 N doğu ve 7 N batı yönünde kuvvet etki ediyor. Daha büyük kuvvetin yönünün neden sonucu belirlediğini açıkla.

5. SORU • 12 PUAN

Bir oyuncak arabaya aynı yönde 6 N ve 8 N iki kuvvet uygulanıyor. İki kuvvetin yerini değiştirmek toplamı etkiler mi?

1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

01 / Devam

6. SORU • 12 PUAN

Kuvvet deneyinde aynı arabaya farklı net kuvvetler uygulanıyor. Kontrol edilecek bir değişken yaz.

7. SORU • 12 PUAN

Bir öğrenci düz yolda 32 m doğuya, sonra 16 m batıya toplam 8 s’de yürüyor. Ortalama hızı hesapla.

8. SORU • 12 PUAN

Eşeysiz üremede genetik benzerlik ile mutasyon olasılığını birlikte açıkla.

1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

02 / Düzey çalışması

8 açık uçlu soru • 100 puan • Süre: 40 dakika

Adı soyadı: _____ Sınıf/şube: _____ Tarih: _____

1. SORU • 13 PUAN

Dünya ve Jüpiter gezegenleri inceleniyor. Yapı bakımından aynı grupta olup olmadıklarını gerekçelendir.

2. SORU • 13 PUAN

En sıcak gezegenin mutlaka Güneş'e en yakın olduğu iddiasını Venüs üzerinden değerlendir.

3. SORU • 13 PUAN

Her yeni ayda Güneş tutulması olmamasını açıkla.

4. SORU • 13 PUAN

Bir kutuya 14 N doğu ve 8 N batı yönünde kuvvet etki ediyor. Bileşkenin sıfır olması için doğu kuvveti kaç olmalı?

5. SORU • 12 PUAN

Bir oyuncak arabaya aynı yönde 7 N ve 9 N iki kuvvet uygulanıyor. Kuvvet sayısı ile bileşke büyüklüğü arasında kesin ilişki var mıdır?

1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

02 / Devam

6. SORU • 12 PUAN

Sabit hızlı hareketi “hiç kuvvet yok” diye açıklamak neden eksiktir?

7. SORU • 12 PUAN

Bir öğrenci düz yolda 36 m doğuya, sonra 18 m batıya toplam 9 s’de yürüyor. Sürat ve hızın neden farklı olduğunu açıkla.

8. SORU • 12 PUAN

Eşeyli üremenin genetik çeşitliliğe katkısını belirt.

1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

03 / Düzey çalışması

8 açık uçlu soru • 100 puan • Süre: 40 dakika

Adı soyadı: _____ Sınıf/şube: _____ Tarih: _____

1. SORU • 13 PUAN

Mars ve Neptün gezegenleri inceleniyor. Daha dışta olanı belirleyip aralarındaki gezegenleri sırala.

2. SORU • 13 PUAN

Gezegenlerin Güneş çevresinde dolanması ile kendi ekseninde dönmesini ayır.

3. SORU • 13 PUAN

Ay tutulmasında Ay'ın kendi ışığının söndüğü iddiasını düzelt.

4. SORU • 13 PUAN

Bir kutuya 15 N doğu ve 9 N batı yönünde kuvvet etki ediyor. Batı kuvveti kaldırılırsa yeni bileşkeyi bul.

5. SORU • 12 PUAN

Bir oyuncak arabaya aynı yönde 8 N ve 10 N iki kuvvet uygulanıyor. Her kuvvetin eşit büyüklükte tersini de eklersek toplam ne olur?

1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

03 / Devam

6. SORU • 12 PUAN

Net kuvvet ile hareket yönü ters olduğunda sürat ilk anda nasıl değişebilir?

7. SORU • 12 PUAN

Bir öğrenci düz yolda 40 m doğuya, sonra 20 m batıya toplam 10 s’de yürüyor. Başlangıca dönülse ortalama hız ne olurdu?

8. SORU • 12 PUAN

Tohum oluşumunda döllenme olan bir bitkiyi eşeysiz saymak neden yanlıştır?

1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

Z1 / Düzey çalışması

8 açık uçlu soru • 100 puan • Süre: 40 dakika

Adı soyadı: _____ Sınıf/şube: _____ Tarih: _____

1. SORU • 13 PUAN

Jüpiter, Satürn'den Güneş'e daha yakın olduğu hâlde Satürn'den büyüktür. Bu veriye göre "Gezegenler Güneş'ten uzaklaştıkça büyür." iddiasını değerlendir.

2. SORU • 13 PUAN

Bir modelde gezegenler arası uzaklıklarla gezegen çapları aynı ölçekte gösterilemiyorsa nasıl bir açıklama konmalı?

3. SORU • 13 PUAN

İki tutulmada gölgesi kullanılan gök cismini karşılaştır.

4. SORU • 13 PUAN

Bir kutuya 16 N doğu ve 10 N batı yönünde kuvvet etki ediyor. Her iki kuvvet iki katına çıkarsa sonuç nasıl değişir?

5. SORU • 12 PUAN

Bir oyuncak arabaya aynı yönde 9 N ve 11 N iki kuvvet uygulanıyor. Net kuvveti başlangıç yönünde 4 N yapmak için başlangıç yönüne ters ek kuvveti bul.

1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

Z1 / Devam

6. SORU • 12 PUAN

Dengelenmiş kuvvetleri göstermek için güvenli bir masa deneyi tasarla.

7. SORU • 12 PUAN

Bir öğrenci düz yolda 44 m doğuya, sonra 22 m batıya toplam 11 s’de yürüyor. Dönüş yapılmadan aynı toplam yol doğuya yürünse hız ve sürat nasıl karşılaşır?

8. SORU • 12 PUAN

Değişen çevrede çeşitliliğin önemi ile tek bir üreme türünün her durumda üstün olmasını ayır.

1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

Z2 / Düzey çalışması

8 açık uçlu soru • 100 puan • Süre: 40 dakika

Adı soyadı: _____ Sınıf/şube: _____ Tarih: _____

1. SORU • 13 PUAN

Merkür ve Uranüs gezegenleri inceleniyor. Gezegenlerin kendi ışıklarını üretip üretmediğini belirt.

2. SORU • 13 PUAN

Meteor, meteorit ve asteroit kavramlarını ayır.

3. SORU • 13 PUAN

Bir öğrenci tutulmaları mevsimlerin nedeni sanıyor. İki olayın mekanizmalarını ayır.

4. SORU • 13 PUAN

Bir kutuya 17 N doğu ve 11 N batı yönünde kuvvet etki ediyor. “Doğrultuları aynıysa büyüklükler daima toplanır.” iddiasını değerlendir.

5. SORU • 12 PUAN

Bir oyuncak arabaya aynı yönde 10 N ve 12 N iki kuvvet uygulanıyor. Bileşkenin başlangıç yönünün tersine dönmesi için ek ters kuvvetin koşulunu yaz.

1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

Z2 / Devam

6. SORU • 12 PUAN

Bir deneyde hem kütle hem kuvvet değişmiş. Net kuvvetin etkisi neden ayrılamaz?

7. SORU • 12 PUAN

Bir öğrenci düz yolda 48 m doğuya, sonra 24 m batıya toplam 12 s’de yürüyor. Verilen hareket için hızın yönünü belirt ve büyüklüğünü hesapla.

8. SORU • 12 PUAN

Bir canlının aynı yaşam döngüsünde farklı üreme biçimleri kullanabilmesini değerlendir.

1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

Z3 / Düzey çalışması

8 açık uçlu soru • 100 puan • Süre: 40 dakika

Adı soyadı: _____ Sınıf/şube: _____ Tarih: _____

1. SORU • 13 PUAN

Neptün ve Dünya gezegenleri inceleniyor. Güneş'e uzaklık sırasını kullanarak iki gezegenin konumunu bir modelde göster.

2. SORU • 13 PUAN

“Gezegenlerin hepsi aynı sürede dolanır.” iddiasını model ve yörünge farkıyla değerlendir.

3. SORU • 13 PUAN

Tutulma modeli kurarken üç cismin sıraya dizilmesi dışında hangi hizalanma koşulu gerekir?

4. SORU • 13 PUAN

Bir kutuya 18 N doğu ve 12 N batı yönünde kuvvet etki ediyor. Üçüncü olarak 8 N batı eklenirse net kuvveti hesapla.

5. SORU • 12 PUAN

Bir oyuncak arabaya aynı yönde 11 N ve 13 N iki kuvvet uygulanıyor. Tek kuvvetle aynı etkiyi temsil eden modeli çizip etiketle.

1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

Z3 / Devam

6. SORU • 12 PUAN

Dengelenmemiş kuvvet altında cisim her durumda hızlanır mı? Yönlü örnek ver.

7. SORU • 12 PUAN

Bir öğrenci düz yolda 52 m doğuya, sonra 26 m batıya toplam 13 s’de yürüyor. Bir öğrenci toplam yolu süreye bölüp buna ortalama hız diyor. Hatasını düzelt.

8. SORU • 12 PUAN

Üreme örneklerini sınıflandırırken yalnız yeni birey sayısına bakmak neden yetmez?
